De verbeelding van Pasen

Een beeld: In mijn tuin heb ik jaren geleden een stuk tuinhout bevestigd aan de schutting en daar een plant gepoot. Deze plant drukt door de groeikracht het stuk tuinhout opzij, de groeikracht is sterker dan het dode tuinhout.
Nog een beeld: een vijgenboom die vorig najaar verpoot is en de droogte en de winter heeft overleefd.
En nog twee beelden: de boomwortels die in staat zijn om trottoirtegels op te lichten en het eeuwig-terugkerende onkruid. (Onkruid zijn gewone planten die ongewenst zijn op de plek waar ze groeien, zo hoorde ik een definitie, en wij vechten ons er maar moe mee).

Vier beelden dus, die mij doen denken aan Pasen. Beelden uit de natuur, zoals Jesus vaak beelden uit de natuur gebruikte in zijn gelijkenissen. Pasen wordt zichtbaar in beelden in de natuur, zoals Pasen ook zichtbaar wordt in de evangeliën. De vier evangelisten vertellen hun paasverhaal elk op een eigen manier en met eigen beelden, beelden over mensen, een engel soms, beelden die verschillen maar op een aantal punten juist overeenstemmen. Elke evangelist spreekt over het lege graf en over vrouwen die als eersten ervaren dat Jesus niet meer in het graf ligt. Juist de vrouwen ervaren dat als eerste en het is jammer dat de kerk zolang verhinderd heeft en op plaatsen nog steeds verhindert dat vrouwen ambtsdrager of voorganger mogen zijn. En daar waar een vrouw ambtsdrager wordt of voorganger is, daar is ook een beeld van Pasen.

Beelden van Pasen hebben dit gemeen dat de dood en de onderdrukking het laatste woord niet hebben. Beelden van Pasen zijn beelden van bevrijding, bevrijding uit slavernij. Beelden van Pasen worden ook zichtbaar als bevrijding van een schijnbaar onontkoombaar noodlot. Als bevrijding van een noodlot dat boven ons hoofd hangt, een lot van zoals de dingen nu eenmaal gaan. Pasen is opstanding en dus ook opstandig. Pasen is verzet tegen de dood, en zeker die dood die neerdrukt. Niet voor niets is Pasen ook verbonden met de uittocht van het Joodse volk uit Egypte, uit het land van de angst en duisternis.

Nog een beeld van Pasen, uit de liturgie: In een afscheidsdienst ontsteken nabestaanden kaarsen en plaatsen die in de buurt van de overledene. Zij plaatsen deze lichten als teken van liefde en verbondenheid over de grenzen van de dood heen. De dood is niet sterker dan de liefde, de liefde is sterker dan de dood. De liefde gaat door de dood heen.
In de paastijd (ook de tijd na de 1e en 2e paasdag, de paastijd die pas eindigt bij Pinksteren) lezen we in de kerkdiensten onder andere over de verschijningen van Jesus. Jesus die gestorven is en is opgewekt verschijnt op gezette tijden bij zijn leerlingen (zowel mannelijk als vrouwelijk). Verwarrende verhalen, verwarrende beelden. Waarbij je denkt als verstandig mens: dit kan niet, of misschien wel...dit hoort niet. De beelden van Pasen hebben voor een deel in zich dat het niet hoort of ons niet past en dat het verwart. Zoals het mensen kan verwarren dat zij de aanwezigheid van een overledene ervaren in hun nabijheid. Ook iets wat niet kan, zo lijkt het, en toch is die ervaring van aanwezigheid heel intens (een verschijning?). De beelden van Pasen kunnen dus behoorlijk verwarrend zijn en schokkend. Ze lijken te spotten met de wetmatigheden van het bestaan en de werkelijkheid. En tegelijkertijd zijn het beelden van hoop. De verschijningen van Jesus stoppen bij de Hemelvaart, tenzij je Pinksteren ook als een verschijning wilt zien en dan stoppen ze nooit. Dan blijft Jesus zichtbaar van tijd tot tijd in mensen en hoe mensen op momenten met elkaar om gaan in liefde en zorg. Dan verdwijnen de paasbeelden nooit.

Beelden van Pasen komen voor in muziek, in liederen. De hoge slotnoot van de Matteus Passion kan gehoord worden als beeld van Pasen en in veel meer religieuze en kerkelijke liederen zijn beelden van Pasen zichtbaar en hoorbaar. En ook buiten het kerkelijke: Langgeleden hoorde ik Boudewijn de Groot zingen: en toch is er iets dat overleeft... ik hoor daar ook een paasgedachte in en ik zie daar een paasbeeld in.

Beelden van Pasen, er zijn heel wat te noemen. De vier evangelisten vertellen elk hun eigen verhaal en geven hun eigen paasbeeld. Dat geeft ons de vrijheid om voor ons zelf een paasbeeld te zoeken. Een beeld van Pasen in ons eigen en unieke bestaan, een beeld van Pasen in ons eigen en unieke leven, in ons eigen en uniek geloof.

En ik wens ons allen dan ook een prachtige paastijd toe. Een tijd om beelden te zoeken en te vinden, een tijd om het leven te omhelzen en te omarmen, de vrijheid te proeven en door te geven.
En nog een advies: vecht u niet te moe met het onkruid, het komt toch vanzelf weer terug. Ook het onkruid is ons gegeven.

ds. Gerco Veening